

ఎక్కడో- పనిమనిషి!

ముదిగాంధ్రం
శివప్రసాద్

'ఎమేవ్ : ఇలా రా ఒకసారి-' చదువు
తున్న పుస్తకంలోనుంచి తల బయ
టకుతీసి కళ్ళజోడు ముక్కుమీదికి లాగి
పరబ్రహ్మం వేసిన కేకకు ప్రతిధ్వనేమో
అన్నట్లు 'ఎవండోయ్ ఇలాచండి ఒక
సారి' అని కేకపెట్టింది పంకజమ్మ
వంటిట్టోనుంది—

'ఎమేవ్-ఇలారా : ఉరుక్కొంటూ రా-
పరుగెత్తుతూ రా... చూశావా-చూశావా-
సావర్కార్ కూడా ఏమన్నాడో -
ఇన్నాళ్ల నుండి నేను చెపుతున్నదే
అయినా ఈపుస్తకంలో ఒప్పుకున్నాడు-
ఆ రోజు రాత్రి వర్షం పడ్డదని నేను
అనలేదూ ... అదే నిజం - ఈయన

వర్షం పడ్డదనే అన్నాడు... ఇదుగో
ఇలా - రా. ఇంకా రాలేదేమిటి ?

'ఇదుగో ఇలారాండీ - నేను మొదటి
నుంచి మొత్తుకొంటుంటే విన్నారా, వాడు
చేరిననాడే దొంగవెధవ - వాడి
చూపుతే అదోలా వున్నాయని అన
లేదూ-నిన్న జీవితీసుకున్నాడు పతా
లేదు-ఇవ్వాళ స్టీ. గ్లాసు కస్పించడం
లేదు.' ప కజమ్మగారు వంటి-ట్లోంచి
కేక.

పర్లబమ్మం చేతిలో పుస్తకం దేబిల్
మీదపెట్టి, కొండ మహమ్మద్ దగ్గరకి
రాకపోతే తానే కొండ దగ్గరకి పోయి
నట్లు కంగారుగా వెళ్ళాడు.

'ఎమేవ్ - విన్నావా - చూడ ఇంత
కాలం నేను వాడిస్తున్న దానికి ఆధారం
కన్నడింది. సోపపత్తికంగా సప్రహీ
ణంగా నిరూపణ కన్నడింది అందు
లోనూ బాళ్ళువాళ్ళూ కాదు సాక్షాత్తు
సాహ్కారే అన్నాడే - ఆ రోజు రాత్రి
వర్షం పడిందని.'

'ఎ రోజుండీ.'

'అదే! అలగ్జాండరూ - పురుషోత్త
ముడూ యుద్ధం చేశారే-ఆ క్రితంరోజు
రాత్రి వెద్ద వర్షం పడింది. ఆ వర్షం అల
గ్జాండరు గుర్రాలకు ఇబ్బంది-ఎనుగలకేం
మత్తేబాలు-హాయిగా తొండాలెత్తుకొని
పోతాయి.'

'ఇంతకూ మీరనేదేమిటండీ'

'అనేదేముంది - ఆ యుద్ధం లో

ఓడింది పురుషోత్తముడు కాదూ - అల
గ్జాండరేనేదీ సిద్ధాంతం...' 'బాగుంది-
మీరూ మీ సిద్ధాంతాలు - రెండువేల ఏళ్ల
కింద ఎవరు ఓడారూ, ఏనాడూ వర్షం
కురిసి: దీ అన్నదాన్ని గూర్చి కలలు
కంటూ కూర్చోండి - ఇక్కడ ముందు
స్టీలుగ్లాసు కస్పించటంలేదు.'

'ఏం స్టీలుగ్లాసు...'

'ఆ వెద్ద కాఫీస్టీ. గ్లాసు...'

'ఎక్కడవుంది ?'

'అది తెలిస్తే మిమ్మల్ని నేనెందుకు
కేకవేసి పిలుస్తాను? నిన్నటి పనివాగు
చెంగయ్యే తీసుకుపోయి వుంటాడు-
వాడి చూపులు చూసే ఆసక్తున్నాను
వట్టి దొంగవెధవని' - 'ఆబ్బే! అలా
తొండర పడకు పంకజం- పని మనుషు
ల్పందరిని దొంగలనీ సోమరిపోతులనీ
అనడం మన కలవాటయిపోయింది-
నిదానంగా వెతుకు-ఎ బాతురూంలోనో
ఏ నందివర్ధనం చెట్టు మొదట్లోనో దొరికి
తీరుతుంది చివరకు.'

'ఆవునులెండి - నా జాతకమదేమో
కాని ఎప్పుడూ ఆ పనిమనుషుల్ని వెన
కేసుకొని వచ్చి ఇంట్లోవాళ్లని నానా
మాటలు అనడమే తప్ప వాళ్లెందుకు
చెప్పారు - ఇందులో నత్యా నత్యాలు
ఏమిటి ఆని ఎన్నడైనా ఆలోచించిన
పాపాన పోయివారా! ఎప్పుడైనా పని
మనుషులతో దెబ్బలాట వస్తే నా మీద
రవ్వంతైనా సాచుటూతి చూపారా ?'

“ఇందులో సానుభూతి సమస్య ఏముంది పంకజం-వాళ్ళు పనిమనుషులు- ఏదో నౌకరీచేసుకొని డబ్బులు సంపాదించుకొంటారు-మనం నౌకరీ చేయించుకొని డబ్బులు పారేస్తాము. అంతే సంబంధం-దానికిగాను వాళ్ళమీద అభాండాలు వేసి అత్యాచారాలుచేసి మన ప్రతి లోపానికి పనిమనుషులను తిట్టడం బాగా లేదు.”

“ఇది నా ఖర్మం-అయినా మిమ్మల్ని పిలిచి చెప్పడం మేమిటి నేను-పోయి ఓ లేబర్ పార్టీ పెట్టుకోండి. పది ఓట్లు పడి ఎం.ఎల్.ఎ. అయితే ఈ ముష్టి టీచర్ డివ్యూగానికన్నా లాభసాటిగా వుంటుంది. వెళ్ళండి-వర్షంలో అలగ్జాండరు గుర్రాలు బురదలో కూరుకుపోతే వాటిని ఎలా బయటకులాగారు? చేంతాడులు కట్టారా? లేక మనుషులు నాలుగువైపులాపట్టుకొని మోశారా? - పోయి అధారాలు పరిశీలించండి...” విసురుగా అవతలి గదిలోకి పోయింది పంకజమ్మ:

పరబ్రహ్మం మరేం మాట్లాడకుండా మళ్ళా తన రీడింగ్ రూంలోకి వెళ్లి కూర్చున్నాడు.

పంకజమ్మ పనిమనుషులమీద నేరారోపణలు చేయడం ఇది మొదటిసారి కాదు. తన్నూలంగా యింట్లో పోట్లాటలు రావడమూ ఇది ప్రథమంకాదు.

ఒకసారి స్టీలుస్పూను కన్పించలేదని యాదయ్యను మాన్పించింది పంకజం.

తీరామాస్తే ఆ స్పూను మర్నాడు పక్కవారి గోడపైకాకి పెట్టినట్లుతేలింది. మరోసారి అయిదు రూపాయల నోటు కన్పించలేదని చంద్రయ్య మీద నేరారోపణ.

వాణ్ణి అడ్డమైన తిట్టూ తిట్టి, నాలుగు తగిలించి ‘నిజం చెప్పు - మేము ఏమీ ఆనము’ అని బలవంతంపెట్టగా పెట్టగా చివరకు నేనే తీసుకున్నాను బాబో-క్షమించండి’ అని ఏడుస్తూ పారిపోయాడు.

మర్నాడు పనిలోకి రాలేదు-“వెధవ, జీతం ఎట్లా తీసుకుంటాడో చూస్తాను-” అని మండిపడింది పంకజం!

తీరా విచారిస్తే పెద్దవాడు రామూ ఆ అయిదు పట్టుకుపోయి సినిమాకు ఖర్చు పెట్టాడని తేలింది -

ఇలాంటి సంఘటనలు చాలా జరిగాయి ఇంట్లో -

అందుకే పరబ్రహ్మానికి పంకజం పనిమనుషుల గూర్చి ఎప్పుడు ఫిర్యాదు చేసినా తొందరపడకూడ దనిపించేది - దానికి తగ్గజే జరిగేది కూడాను.

అలాగని పనిమనుషులంతా దేవతలనీ ఆకాశంనుంచి మన ఇళ్ళను తీర్చి దిద్దడానికి దిగివచ్చిన గంధర్వులని కూడా పరబ్రహ్మం భావంకాదు. వాళ్ల దొంగతనాలు చేయడాలూ, బియ్యంమూ, సామానులు చాటుగా మోసుకుపోవడాలూ డబ్బు తీసుకుపోవడమూ - అన్నీ జరుగుతున్నవే! అలాగని తొందరపడి ప్రతి

మనిషిని దొంగగా బ్రాండ్ చేసి పీకేస్తే నష్టపడేది ఎవరు? ఇదీ పరబ్రహ్మం వాదం -

తనకు తెలుసు ఈ పాటికి చెంగయ్య నప్పుడే పంకజమ్మ డిస్ మిస్ చేసి వుంటుంది -

మళ్ళీ పనిమనిషి సమస్య మొదలు -

అసలీ పనిమనుషుల మీదనే రీసెర్చి చెయ్యాలనుకున్నాడు పరబ్రహ్మం - అందుకు కావలసిన పాయింట్లు కూడా కొన్ని వ్రాసిపెట్టుకున్నాడు. అయితే ఒక సారి అది పంకజమ్మ కళ్ళలో పడటం మూలంగా అర్ధాంతరంలోనే అగిపోయింది.

'మీ పరిశోధనలూ ఉపపరిశోధనలూ మాని, ముందు ఓ పనిమనిషిని వెతుక్కు రాండి. పొద్దుటి నుంచీ చేసుకోలేకుండా వున్నాను' అని తన్ను బయటకు పంపి ఆ కాగితాలు దాచేసింది.

అందులో నిజానికి పరబ్రహ్మం రీసెర్చికి కావలసిన ప్రాథమికాంశాలన్నీ సేకరించాడు.

పనిమనుషులనేవారు ఒక కులానికి వర్గానికీకూడా చెందివుండరు. వాళ్ళల్లో రూపాలలోనూ గుణాలలోనూ కూడా సామ్యం వుండదు.

వివిధ కులాలకూ తరగతులకూ చెందినవారు పనిమనుషులుగా వస్తారు.

చాలామందిలో వుండే స్వభావ సిద్ధ గుణం ఏమంటే సోధ్యమైనంత తక్కువ

పనిచేసి ఎక్కువ మూటకట్టుకొని పోవాలని వుంటుంది.

ఎంతకూ సంతృప్తి వుండదు.

ఈమాటే ఓసారి పంకజు ఓ పనిమనిషితో అంటే ఆ పనిమనిషి అడగవలసిన నాలుగూ అడిగాడు.

"ఇవిగో పంకజమ్మగారూ - నేనేం మీ ఇంట్లో పనిమనిషి ననుకున్నారా లేక బానిస ననుకున్నారా - ఆ మాట కొస్తే మీ ఆయన మాత్రం పనిమనిషే గదా? నేను చిన్నపనిమనిషినైతే ఆయన పెద్ద పనిమనిషి - నాకు సంతృప్తి లేదంటారు. ఎవరి కుందండి ఈ కాలంలో - తక్కువ పనిచేసి ఎక్కువ జీతాలు గుంజాలనేగా అందరి పాలనీ. అసలు పని చేయకుండానే జీతాలు గుంజేవారి మాటే మిటంటారు? నే నింకా శ్రమజీవించండి. మాటంటే పడను -" అని ఇలా ప్లీడరు పాయింటు తర్వాత పాయింటువాదిస్తుంటే పరబ్రహ్మం విని "బారా" అని నివ్వెరపోయిన రోజొకటి లేకపోలేదు.

అయితే అలా వాదించే మనుషులు నూటికి కోటికి ఒకరు అరుదుగా దొరుకుతారు తక్కిన వారంతా సామాన్యంగా 'నన' పెట్టడమో గొణగడమో చేస్తుంటారు. లేదా ఓపికున్నంతవరకూ చేసి అందినంతవరకూ మూటకట్టుకుని చెప్పకుండా చెక్కేస్తుంటారు.

'ఏమండీ ఆ చెంగయ్య కనిపించడం

లేదు. మళ్ళీ రీడింగ్ రూంలోకే చేరారా ఏమిటి? పంకజం కేకతో ఉలిక్కిపడి వాస్తవలోకంలోకి వచ్చాడు పరబ్రహ్మం:

మళ్ళీ వెద్ద సమస్య;

ఎ బిగ్ క్వశ్చన్ మార్క్ ::

పనిమనిషి: సర్వెంట్ మెయిడ్ ::

చరిత్రపు స్తంభముని చెప్పలు తొడుక్కొని ఇంట్లోనుంచి గుమ్మంలోకివచ్చి నిలబడ్డాడు పరబ్రహ్మం:-

రోడ్డుపై జనం ఆలా పోతున్నారు ఎవరి పనులకు వాళ్లు ఆదరాబాదరా.

ఎంతమంది జనం - నన్ని రిక్షాలు - సైకిళ్లు: వీళ్ళల్లో పనిమనుషు లెవరో ఎలా పట్టుకోవడం??

ఏ పరీక్షతో ముందు నిర్ణయించడం?

పరబ్రహ్మం ఆ దిక్కు ఈ దిక్కు చూచి పక్క నున్న కూర్మావతారంగా రింటికి పోయాడు

“రండిరండి పరబ్రహ్మంగారూ - ఏమిటి ఇలా వచ్చారు విశేషం.”

“ఏముంది - మా పనిమనిషి పారి పోయిందండీ.”

“శుభం!- కూర్పొండి. సమయానికే వచ్చారు నేనూ పనిమనుషుల సమస్య ఆలోచిస్తున్నాను.”

“ఆలోచిస్తే లాభంలేదు. అవతల మా ఆవిడ పనిచేసుకోలేక చిందులు తొక్కుతున్నది. ఉన్నవాడికి దొంగతనం అంట గట్టేసరికి చెప్పకుండా పారిపోయాడు.”

“పోనీలెండి దిగులు పడవద్దని

చెప్పండి. మరో అర్థగంటలో మీ ఇంటికి పనిమనిషి వస్తుంది, వెళ్లండి.”

“ఏం కూర్మావతారంగారూ, నిక్కచ్చిగా చెప్పగలుగుతున్నారు.”

“అవును - ఇందాకనే మా ఇంట్లో రంగడు తన భార్య లచ్చికి పని చూపించండి ఎక్కడైనా అని చెప్పాడు.”

“సరే నన్నాను. ఈ సంభాషణ ఆటు జరిగిందో లేదో ఇటు మీరువచ్చారు దైవవశాత్తు, ఇప్పుడే రంగణ్ణి పంపి లచ్చిని పిలిపిస్తాను పదండి.”

పరబ్రహ్మానికి కలయో వైష్ణవ మాయయో అన్నట్లుంది ఇదంతా. పనిమనిషి ఇంత త్వరగా నిమిషాలమీద మళ్ళీ దొరుకుతుందని మాత్రం అనుకోలేదు పొరపాటున కూడా.

“ఏమేవ్ ఏంచేస్తున్నావ్. ఇదిగో పనిమనిషి వస్తున్నది. చూశావా - పిలుచుకొచ్చాను. కుదుర్చుకొచ్చానే.”

“ఏమిటండీ”

“అవునే-పనిమనిషి దొరికింది.”

“అహా-ఎవరూ - ఏమిటి.”

“మన కూర్మావతారంగారింట్లో పని చేస్తాడే రంగడు వాడి భార్యట!”

“..లా చేస్తుందిట పని”

“ఏమో మరి-”

“నణుగుడూ దొంగబుద్ధలూలేవుగా”

“తెలియదు”

“ఎంత ఇవ్వాలని అడిగారు.”

“ఇంకా అడగలేదు.”

బిటగుపాకుగు ఎవడూలేకుగా.
 సుబ్బకుగా - హొల్లాయం దులిబి
 సాధన బైవోక పోయారా-మల్ల

“ఇంతకు ముందు ఎవరి ఇంట్లో చేసిందో”

“తెలియదు.”

“మరేమిటండీ మీరు తెలుసుకు వచ్చిందో”-

“రంగడి పెళ్ళాం పనికి వస్తుందని”

“రంగడు - బుంగడు-వాడే మనకు తెలియదే వాడి పెళ్ళాం అంటే అదేం నర్తి ఏకెట్టు ?”

“నిజమే నుమా!” భార్య అన్నదానో కూడా పాయింటు లేకపోలేదనిపించింది పరబ్రహ్మానికి :

“తొందరపడకే వస్తుందిగా - అన్నీ మాట్లాడుకోవచ్చు అప్పుడు”

పంకజం ఎందుకో ఒక్క-క్షణం‘సరే’ తెమ్మన్నట్టు తలవూపి కాస్త ఆగింది.

మళ్ళీ అన్నది “ఇదిగో ముందే సిక్క-

చ్చిగా మాట్లాడాలి అన్నా. మంగళవారం శుక్రవారం ఇల్లంతా కడగాలి.”

“అలాగే”

“గదుఁన్నిటికీ ఫ్లిట్టు కొట్టాలి. వెంట వెంట బూజులూ గట్రా దులుపుతూ వుండాలి”

“బూజు దులుపుతుందిగాని, గట్రా ఎలా దులుపుతుంది?”

“ఇదుగో నాకు కోపం తెప్పించకండి. మీరూ మీ పరాచికాలూను. అన్నీ ముందే మాట్లాడుకోకపోతే నెత్తినెక్కి కూర్చుంటారు తెలుసా? తర్వాత...”

“అలాగే”

“రామూకు సమస్తం అందించాలి. మీకు నీళ్లు అవీ తోడిపెట్టి పిలిస్తే పలికే టట్టుండాలి. విజ్ఞీగాడిని అలా వీధులు తిప్పి ఆడించుకురావాలి. లీలకు తల

దువ్వి జడవేసి స్కూలు దగ్గర దింపి రావాలి. ఇవన్నీ ముందే మాట్లాడండి - తెలిసిందా ?”

“తెలిసింది. కాని ఇంట్లో సమస్తం చేయాలంటున్నావు నిజ్జీని వీధుల్లో తిప్పాలంటున్నావు. ఒకే మనిషి ఇంట్లోనూ వీధిలోనూ కూడా ఎలా వుండగలదంటావు కామరూపం లేకుండా”

“రామచంద్రా-రామచంద్రా ; ఈయనతో నేను వేగలేను తండ్రి...”

“అఁ-అఁ చెప్పు-చెప్పు.”

పంకజమ్మ కోపం కొంచెం తగ్గక మొదలెట్టింది

“సర్ప్ పొడి మళ్ళీ మళ్ళీ అడగకూడదు. చింతపండు ముద్దలుముద్దలు కావాలనగూడదు,”

“అలాగే”

బట్టలు మల్లెపూలలాగుండాలి. అంట్ల గిన్నెలు ధగధగ మెరిసిపోతుండాలి.”

“అలాగే”

“నాలుగురోజులుచేసి ఎగగొడితే ఒక రోజుకు రెండు రోజుల జీతం కోస్తాను”

“ఊ”

“చేరీచేరక ముందే ఎడ్వార్డు అడగకూడదు.”

“అలాగే అడగను”

“ఏమిటండీ అదీ”

“అవును పంకజం. ఏ ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షకు వస్తున్న ఆభ్యర్థిని అడిగినట్లు

అవన్నీ ఆ వచ్చిన పనిమనిషి నడుగు. ఆమెకే చెప్పు. నన్నుడిగితేనేనే చెప్తాను.”

“చాలెండి. మీరూ మీ మాటలూ...”

“పంకజం ! అన్నానని కోపం తెచ్చుకోకు. మనిషిని వంగిన నడుం ఎత్తకుండా ఊపిరిపిచ్చుకోకుండా ఎలా పిండివేయాలో మీ నాయనకు బాగా తెలుసు. అయితే ఆయనకు ఆఫీసువారిచ్చిన నౌకరు వున్నాడు. దానితోబాటు ఆఫీసులోని నౌకరును కూడా చూసీచూడకుండా స్వంతపనులకు వాడుకునేవాడు. కాని వాళ్ళంతా ఏదో పొట్టతాపత్రయం కోసం వచ్చే పనిమనుషులు. వీళ్ళనలా నల్లల్లా నలపాలంటే సాధ్యపడదు పంకజం!”

“రామచంద్రా ! రామచంద్రా ! మళ్ళీ నన్నే అంటున్నారా...నన్నే...”

“నిన్ను కాదు పంకజం”

“నన్నే అంటారు. ఆ ముష్టి పని మనిషిపాటి చెయ్యకపోయాను. ఓ ! ఏం బ్రతుకు నాది” విసురుకుంటూ లోపలికి పోయింది పంకజమ్మ !

* * *

“ఏమండోయ్ ! ఏం చేస్తున్నారు ?”

“ఏంలేదు. ఏదో వ్రాసుకుంటున్నాను.”

“ఇలా రండి ఓ సారి.”

“వస్తున్నా పంకజం”

“వద్దలెండి నేనే వస్తాను”

పంకజం వచ్చింది.

పరబ్రహ్మం కలం కాగితం పక్కకు

పెట్టి శ్రద్ధగా సర్వేంద్రియాలూ పంకజం
వైపుకు కేంద్రీకరించి కూర్చున్నాడు.

“ఇదిగో. ఇది చూచారా?”

“ఏదీ చూడలేదే!”

“ఖర్మా! ఖర్మా! ఈ లచ్చిని
చూచారా?”

“ఏం చేసింది - ఏదైనా గ్లాసు...”

“ఏమిటండీ ఇది...” కసిరినట్టుగా
ఆన్నది పంకజం!

“చెప్పుచెప్పు - లచ్చి అనేసరికి ఏం
తీసిందోనని తెలియక తికమకపడ్డాను.”

“చాలైంది మీరు”

“ఆ- ఇంతకూ లచ్చి ఏంచేసింది ?
పని సరిగ్గాచేస్తున్నదా లేదా.”

“అదేనండీ! చూసి రమ్మంటే కాల్చి
వచ్చేటట్టున్నది ఇది.”

“అంటే”

“పని చెప్పకముందే చేసేస్తున్నది.

ఒకటి చేయమంటే నాలుగు చేస్తున్నది. గుండెలదరిపోతున్నై దీని పనిచూస్తుంటే”

“ఇంకేం మరి పని నీకు నచ్చింది కదా !”

“నచ్చడ మేమిటండీ...అయినా దాని కెందుకీంత శ్రద్ధ పనిమీద అని నా కా శ్చర్యం కలుగుతున్నది.”

“అదేమిటి పంకజం ! మనం పైన లిస్తున్నాము, అది పనిచేస్తున్నది.”

“ముష్టిపైసలు, జీతం కూడా బేరం చేసుకోకుండా చేరింది. పైసలు కోసమే ఇది ఇంతపని చేస్తున్నదంటే నేను నమ్మను”

“అయితే ఏమంటావు”

“అదే తెలియడంలేదు.”

“పోనీ కొంచెం పరిశోధించు.”

“చూడండి. అది రామూ బూట్లకు పాలిష్ చేస్తూ అదోలా నవ్వుతున్నదండీ”

“పోనీ హసమ్మఖ ! పాపం నగలు లేకపోతేనేం చిరునవ్వు ఆమెకు చంద్ర హారం పంకజం”

“బోడినవ్వు - వేళాపాళా లేకుండా అలా నవ్వుడం తప్పకాదటండీ. ఎందుకు నవ్వాలి ఆలా?”

“బాగుంది. నవ్వును కూడా నువ్వు నిషేధిస్తావా ఏమిటి పంకజం ! నన్ను చూచి కూడా పదిసార్లు నవ్వింది లచ్చి.”

“మిమ్మల్ని చూచే.”

“ఆ - నన్ను చూచే - ఓం నవ్వితే

బాగా తెల్లగా ముత్యాల వరసలావున్నాయి దానిపళ్ళు. నవ్వి నా అందంగా వుంది.”

‘అవ్వ-అవ్వ-’

‘అలా పెదవులు నొక్కు కో కు పంకజం ! నా కెందుకో లచ్చి చాలా మంచిపిల్లలా కన్నడింది - నిర్మలమైన చిరునవ్వుతో కూడిన ఆ మొఖం-సన్నగా సన్నజాజి తీగలా చకచకా పని చేసు కుంటూపోయే దాని చురుకుదనం. మాటన్నా కూడా ఎగిరిపడకుండా తల వంచుకొని ఓవికతోపోయే దాని నేర్పు ఓహో ! లచ్చిలో చాలా అందమైన గుణాలున్నాయి పంకజం !’

పంకజం కళ్ళల్లో నీళ్లు తిరిగాయి.

రక్తంలో పోటు హెచ్చింది.

‘ముష్టిపనిముండ ! దీన్నిప్పుడే తరి మేస్తాను - ఇంట్లోంచి. నా కొంపకు ఎనరు పెట్టేటట్లు ఇది - ఇదీ దీని పనీ మండా.’

‘అయ్యో ! అయ్యో - బాగా చెయ్యి లేదని అందరినీ మానివీస్తే బాగా చేస్తోందని దానిని మా ని పి స్త్రా వా పంకజం.’

‘మీరిక మాట్లాడకండి. బుద్ధి లేని పెద్దమనిషీ-పనిమనిషి నవ్వుపై పరిశో ధన చేస్తున్నారన్న మాట మీ రిప్పడు.’ వణికిపోతున్నది.

పంకజం రక్తపోటు హెచ్చు స్థాయికి పోయింది !

పరబ్రహ్మం కంగారుపడి రామును కేకవేసి డాక్టరుకు కబురుపెట్టాడు.

* * *

'రాండి రాండి పరబ్రహ్మంగారూ' పుస్తకం పక్కన పెట్టి ఆహ్వానించాడు కూర్మావతారం.

పరబ్రహ్మం ముఖం వ్రేలవేసుకొని కొర్పున్నాడు

'అదేమిటండీ ముఖం తోట కూర కాడలా వేలవేశారు.. ఇదిగో ఇందులో డబ్బు. ఆర్. ఇంగ్ ఈ "స్పూన్ ఫీడింగ్" అన్న వ్యాసంలో ఏం చెప్పాడో చూచారా?'

'ఏం చెప్పాడు?'

'ప్రాచీన మానవులు పచ్చిమాంసాన్నే పీక్కిని తినేటంత బలంగల పశ్చతో వుండేవారు కదా - ఈ చెంచాల యుగంలో ఎందుకని యవ్వనం రాక ముందే పళ్ల పీకి పళ్ల కట్టుకోవలసి వస్తున్నది? అని ప్రశ్నవేసుకొని కేవలం సోమరితనమూ పని యెడల వైముఖ్యమే దీనికి కారణమనీ సుఖం పేర నాగరకత పేర అలసత్వానికి అలసడు టకు ఈ పతనానికి కారణమనీ వర్ణించాడండీ.'

'ఫేష్! దాన్నొకసారి మా ఆవిడకు వినివస్తే బాగుండును కూర్మావతారం గారూ...'

'అదేమిటి రంగడి భార్యను పని రానివ్వనని'

లోంచి తీసేశారుట కదా! రంగడు చెప్పాడు ఇందాక.'

'అదో కథ - తర్వాత చెప్తాను. ఆవిడ బి.పి. ఎక్కువై మంచంపై పడివుంది.'

'ఎందుకని?'

'ఎందుకని అంటే నేనేం చెప్పను కూర్మావతారంగారూ. దాని ఖర్మ అది. డాక్టరు వచ్చి పరీక్ష చేసి మీరేం కంగారు పడకండి - మీ పనులన్నీ మీరే స్వయంగా చేసుకోండి. ఏ అనారోగ్యమూ వుండదు. చూడండి అదుగో ఆ పనిమనిషిని, ఎంత నవ్వుతూ ఆరోగ్యంగా కళకళలాడుతూ వుందో - మరి మీరు చూద్దామంటే కిట్లు నొప్పలూ బి.పి. ఎందువల్ల నంటారు? అని లచ్చి తోనే డాక్టరు కూడా మళ్ళీ పోలిక తెచ్చే సరికి పంకజం బి.పి. పట్టశ క్యం కాకుండా పైకిలేచిపోయిందికూర్మావతారం గారూ.'

'అరెరే! పదండి నేనూ వచ్చి చూస్తాను.'

'ఫరవాలేదులెండి... ప్రస్తుతం కాస్త ఫరవాలేదు. లేచి కూర్చొని లచ్చిని ముందు పనిలోంచి తరిమేసి ఓ ప్రతిష్ఠ పట్టింది'

'ఏమని'

'పని మనిషి అనే పేరు గంజీవిని, గుమ్మంలోకి ఇక తన జన్మలో

రానివ్వనని'